
Ś.p. Edward Bogusławski (ur. w 1848 r. - um. 19 marca 1917 r.)

Rocznik Towarzystwa Naukowego Warszawskiego 10, 175-176

1917

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych mazowsze.hist.pl.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Ś. p. Edward Bogusławski

(ur. w 1848 r. — um. 19 marca 1917 r.).

Urodzony w Warszawie z ojca Edwarda, powieściopisarza, w r. 1848, zmarł tamże dn. 19 marca 1917 r. Kształcił się w Gimnazjum Suwalskiem i w Szkole Głównej, którą ukończył ze stopniem magistra nauk filologiczno-historycznych. Aż do r. 1888 poświęcał się przedewszystkiem pedagogji w mieście rodzinnem, poczem młodzieńcze swe prace publicystyczne i krytyczne skierował ku historii. Specjalnym przedmiotem jego badań stali się Słowianie, których dzieje przedstawił w szeregu główniejszych dzieł następujących: „Historja Słowian“ (2 t.); „Teorja nazwisk na awa“; „Metoda i środki poznania czasów przedhistorycznych w przeszłości Słowian“ (toż w przekładzie niemieckim i rosyjskim); „Ślady po Wendach czyli Windach w dzisiejszych Niemczech“. Wszystkie te prace, nacechowane kierunkiem t. zw. autochtonistycznym, wyznaczającym Słowianom pierwotnym siedziby na te-

renie o wiele szerszym, niż ten, jaki łączy się z ich dziejami w świetle nauki panującej, odznaczały się wielką erudycją w szczegółach, przy jednoczesnym braku niezbędnych pierwiastków syntetycznych. Stąd płynęła głównie surowość krytyki specjalnej w stosunku do prac ś. p. E. Bogusławskiego. Zdaje się jednak, że, o ile z jednej strony teza poniekąd aprioryczna pozbawiała nieraz autora bezstronnego panowania nad przedmiotem, o tyle — z drugiej, argumenty jego krytyków cechował niekiedy wpływ nadmierny tej antytezy, jaką w stosunku do autochtonizmu Słowian tworzyła nauka niemiecka. To pewna, że ś. p. E. Bogusławski zszedł do grobu niedoceniony: był bowiem badaczem o postaci naukowej, nieuznawanej w pewnej mierze słusznie, lecz oryginalnej a silnej. W uznaniu tej ostatniej okoliczności Tow. Nauk. Warsz. powołało go w r. 1908 na swego członka rzeczywistego.